

พระราชบัญญัติ การยาสูบแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการยาสูบแห่งประเทศไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

- มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการยาสูบแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑"
- มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป
 - มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
 - "ยาสูบ" หมายความว่า ยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต
 - "ใบยา" หมายความว่า ใบยาตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต
- "กิจการใบยา" หมายความว่า การเพาะปลูกต้นยาสูบ การบ่มใบยา การอบใบยา การหั่นใบยา หรือการดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับใบยาเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ
- "ผลิตภัณฑ์จากพืชอื่น" หมายความว่า ผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นที่ใช้ในการผลิตหรือที่เป็นประโยชน์ ต่อการผลิตยาสูบตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

- "คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการการยาสูบแห่งประเทศไทย
- "ผู้ว่าการ" หมายความว่า ผู้ว่าการการยาสูบแห่งประเทศไทย
- "พนักงาน" หมายความว่า พนักงานของการยาสูบแห่งประเทศไทย
- "ลูกจ้าง" หมายความว่า ลูกจ้างของการยาสูบแห่งประเทศไทย
- "รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และ ให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑ การจัดตั้ง ทุน และทุนสำรอง

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งการยาสูบขึ้น เรียกว่า "การยาสูบแห่งประเทศไทย" เรียกโดยย่อว่า "ยสท." และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า "Tobacco Authority of Thailand" เรียกโดยย่อว่า "TOAT" และ ให้มีตราเครื่องหมายของ "ยสท."

รูปลักษณะของตราเครื่องหมายตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖ ให้ ยสท. เป็นนิติบุคคล มีสำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่น และจะตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดภายในหรือภายนอกราชอาณาจักรก็ได้ แต่การตั้งสำนักงาน ภายนอกราชอาณาจักรต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๗ ให้ ยสท. มีวัตถุประสงค์ในการผลิตบุหรี่ซิกาแรตซึ่งเป็นกิจการผูกขาดของรัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต และการกระทำกิจการอื่น ดังต่อไปนี้

- (๑) ประกอบอุตสาหกรรมและดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับยาสูบ ใบยา หรือผลิตภัณฑ์จากพืชอื่น ทั้งในและนอกราชอาณาจักร
 - (๒) รับจ้างผลิตยาสูบเพื่อส่งออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักร
- (๓) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมหรือ ธุรกิจตาม (๑)
- (๔) ส่งเสริมให้มีการศึกษา วิจัย พัฒนา และปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการผลิตยาสูบ ใบยา หรือผลิตภัณฑ์จากพีชอื่น

- (๕) ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด เกี่ยวกับยาสูบ ใบยา หรือผลิตภัณฑ์จากพืชอื่น
- (๖) ดำเนินกิจการอื่นอันเกี่ยวเนื่องกับการผลิตบุหรี่ซิกาแรตหรือการกระทำกิจการอื่นตาม (๑) (๒)

มาตรา ๘ ให้ ยสท. มีอำนาจกระทำกิจการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง มีทรัพยสิทธิต่าง ๆ หรือมีสิทธิอื่น
- (๒) กระทำนิติกรรมใด ๆ
- (๓) ช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษา ฝึกอบรม ให้ความรู้หรือความร่วมมือทางวิชาการ เกี่ยวกับยาสูบ ใบยา หรือผลิตภัณฑ์จากพืชอื่น
 - (๔) กู้หรือยืมเงิน
- (๕) ให้กู้หรือให้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินเพื่อส่งเสริมกิจการใบยา อุตสาหกรรมยาสูบ หรือผลิตภัณฑ์จากพืชอื่น
 - (๖) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อใช้ในการลงทุน
- (๗) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่อง กับกิจการของ ยสท. ทั้งนี้ บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งในราชอาณาจักรจะมีคนต่างด้าว ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวถือหุ้นอันเป็นทุนเกินกว่าร้อยละสี่สิบเก้าของ ทุนจดทะเบียนของบริษัทนั้นไม่ได้
 - (๘) จัดตั้งนิติบุคคลที่ไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน
- (๙) เข้าร่วมกิจการกับหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นของเอกชนหรือของรัฐทั้งในและ นอกราชอาณาจักร หรือเข้าเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนที่เป็นนิติบุคคล หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือ บริษัทมหาชนจำกัด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของ ยสท.
 - (๑๐) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของ ยสท.
 - (๑๑) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ ยสท. มาตรา ๙ ทุนของ ยสท. ประกอบด้วย
 - (๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๓๙
 - (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้เป็นทุน
 - (๓) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่รับโอนจากทางราชการหรือองค์การของรัฐบาล

มาตรา ๑๐ ยสท. อาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (๑) รายได้จากการประกอบอุตสาหกรรมและการดำเนินธุรกิจตามวัตถุประสงค์ของ ยสท.
- (๒) รายได้จากการลงทุนหรือเข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่นเพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับหรือ เกี่ยวเนื่องกับกิจการของ ยสท.
 - (๓) ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรายได้อื่นจากการดำเนินกิจการ
 - (๔) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของ ยสท.

มาตรา ๑๑ เงินสำรองของ ยสท. ให้ประกอบด้วยเงินสำรองธรรมดาซึ่งตั้งไว้เผื่อขาด เงินสำรองเพื่อขยายกิจการ เงินสำรองเพื่อการไถ่ถอนหนี้ และเงินสำรองอื่น ๆ ตามความประสงค์แต่ละอย่าง โดยเฉพาะ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

เงินสำรองจะนำออกใช้ได้ก็แต่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มาตรา ๑๒ ทรัพย์สินของ ยสท. ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดี

หมวด ๒ คณะกรรมการและผู้ว่าการ

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการการยาสูบแห่งประเทศไทย" ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่นอีกไม่เกินเก้าคน

ให้ผู้ว่าการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้ว่าการแต่งตั้งพนักงานจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่น

มาตรา ๑๔ ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญ ด้านเกษตรศาสตร์ อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การบริหาร เทคโนโลยี สารสนเทศ หรือกฎหมาย

มาตรา ๑๕ ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละสามปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการ ขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงาน ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับ แต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕ ประธานกรรมการและ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือ กรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง และในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้กรรมการ ที่เหลือเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมการเป็นการชั่วคราว

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือในกรณี ที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจวางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของ ยสท. หน้าที่และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘
- (๒) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบกิจการใบยา หรือการดำเนินการ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากพืชอื่น
 - (๓) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงาน
- (๔) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการและ คณะอนุกรรมการ
 - (๕) ออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของผู้ว่าการ และการมอบให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนผู้ว่าการ

- (๖) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ แต่งตั้ง การประเมินผลงาน การเลื่อนเงินเดือน หรือลดเงินเดือน วินัยและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง ตลอดจนการกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ของพนักงาน และลูกจ้าง
- (๗) ออกข้อบังคับว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์ หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของพนักงาน ลูกจ้าง และครอบครัว
- (๘) ออกระเบียบว่าด้วยเครื่องแบบและเครื่องแต่งกายของประธานกรรมการ กรรมการ ผู้ว่าการ และพนักงาน
 - (๙) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินกิจการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ระเบียบหรือข้อบังคับซึ่งมีข้อความจำกัดอำนาจผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายในการทำนิติกรรม ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๘ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทน ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ว่าการ

มาตรา ๒๐ ผู้ว่าการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละไม่เกินสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๐ ผู้ว่าการพ้นจาก ตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) สัญญาจ้างสิ้นสุดลง
- (๔) คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ
- (๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๒๒ ผู้ว่าการมีหน้าที่บริหารกิจการของ ยสท. ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรี ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด และมีอำนาจ บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง

ผู้ว่าการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของ ยสท.

มาตรา ๒๓ ผู้ว่าการมีอำนาจ

- (๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย และกิจการอื่น ด้านการบริหารงานบุคคลของพนักงานและลูกจ้าง ตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าเป็นพนักงานตั้งแต่ตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายหรือเทียบเท่าขึ้นไปจะต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการก่อน
- (๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและกำหนดเงื่อนไขในการทำงานของพนักงานและ ลูกจ้าง โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบหรือข้อบังคับและนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๔ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้ว่าการเป็นผู้แทนของ ยสท. และ เพื่อการนี้ ผู้ว่าการอาจมอบให้บุคคลใดปฏิบัติงานแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

กิจการที่ผู้ว่าการกระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง ย่อมไม่ผูกพัน ยสท. เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้ว่าการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด หรือเมื่อตำแหน่ง ผู้ว่าการว่างลงและยังมิได้มีการแต่งตั้งผู้ว่าการ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานในระดับรองผู้ว่าการ คนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน แต่ในกรณีที่ไม่มีรองผู้ว่าการหรือรองผู้ว่าการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

ให้ผู้รักษาการแทนผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจอย่างเดียวกับผู้ว่าการ

มาตรา ๒๖ ประธานกรรมการ กรรมการ และพนักงาน อาจได้รับโบนัสหรือเงินรางวัล ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๓ การร้องทุกข์และการสงเคราะห์

มาตรา ๒๗ พนักงานและลูกจ้างมีสิทธิร้องทุกช์ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด มาตรา ๒๘ ให้ ยสท. จัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของพนักงาน ลูกจ้าง และครอบครัว ในกรณี พ้นจากตำแหน่ง ประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วย ตาย หรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

การจัดให้มีกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นตามวรรคหนึ่ง การกำหนดหลักเกณฑ์ การออกเงินสมทบเข้ากองทุนสงเคราะห์ การกำหนดประเภทของผู้ซึ่งพึงได้รับการสงเคราะห์ และ หลักเกณฑ์การสงเคราะห์ ตลอดจนการจัดการเกี่ยวกับกองทุนสงเคราะห์ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๔ การเงิน การบัญชี และการตรวจสอบ

มาตรา ๒๙ ให้ ยสท. จัดทำงบประมาณประจำปีโดยจำแนกเงินที่จะได้รับในปีหนึ่ง ๆ และ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการ ให้แยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ สำหรับงบลงทุนให้นำเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๓๐ รายได้ที่ ยสท. ได้รับจากการดำเนินกิจการในปีหนึ่ง ๆ ให้ตกเป็นของ ยสท. สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการ และเมื่อได้หักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงาน ค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม รวมตลอดถึงค่าบำรุงรักษา ค่าเสื่อมราคา เงินสำรองตามมาตรา ๑๑ หนี้เงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้าง ตามมาตรา ๒๘ และเงินลงทุนตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เหลือเท่าใดให้ ยสท. นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๓๑ ให้ ยสท. เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด มาตรา ๓๒ ให้ ยสท. วางและรักษาไว้ซึ่งระบบการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป แยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีการลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงกิจการ ที่เป็นอยู่จริงและตามที่ควรตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการดังกล่าว และ ให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา ๓๓ ให้ ยสท. จัดทำงบการเงินส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี มาตรา ๓๔ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการ แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี และทำการตรวจสอบรับรองบัญชี และการเงินทุกประเภทของ ยสท. ทุกรอบปีบัญชี ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรี ภายในหนึ่งร้อยหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๓๕ ให้ ยสท. จัดทำและโฆษณารายงานประจำปีที่ล่วงมาแล้ว โดยแสดงงบการเงิน ที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว รวมทั้งรายงานสรุปผลงานของ ยสท. ในปีที่ล่วงมาแล้ว

หมวด ๕ การกำกับและควบคุม

มาตรา ๓๖ ให้รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจกำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ ยสท. เพื่อการนี้ จะสั่งให้ ยสท. ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน กระทำการหรือยับยั้งการกระทำใด เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ การดำเนินกิจการของ ยสท. ได้

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ ยสท. จะต้องเสนอเรื่องใด ๆ ไปยังคณะรัฐมนตรี ให้ ยสท. นำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี ในการนี้ รัฐมนตรีอาจเสนอความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยก็ได้

มาตรา ๓๘ ยสท. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน จึงจะดำเนินการ ดังต่อไปนี้ได้

- (๑) โครงการลงทุนที่มีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป
- (๒) กู้ยืมหรือให้กู้ยืมเงินเป็นจำนวนเกินคราวละหนึ่งร้อยล้านบาท
- (๓) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อใช้ในการลงทุน
- (๔) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่มีราคาเกินสิบล้านบาท
- (๕) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดในหรือนอกราชอาณาจักร
- (๖) เข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่น หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือเข้าเป็น หุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนที่เป็นนิติบุคคล

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๙ ให้กระทรวงการคลังโอนบรรดากิจการ เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ และ ความรับผิด ของกระทรวงการคลังในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ที่มีอยู่ ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของ ยสท. ซึ่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ทรัพย์สิน ที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ให้โอนเฉพาะในส่วนที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจการของ ยสท. ดังนี้

- (๑) ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่ตั้งสำนักงาน โรงพยาบาลโรงงานยาสูบ หรือใช้ในกิจการ ของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ตามรายการที่รัฐมนตรีกำหนดตามข้อเสนอของกรมธนารักษ์ร่วมกับ โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง รวมทั้งส่วนควบและอุปกรณ์ ให้โอนไปเป็นของ ยสท. ในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
- (๒) อสังหาริมทรัพย์อื่นตามที่กรมธนารักษ์และ ยสท. ตกลงร่วมกันและรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มิให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุมาใช้บังคับกับการโอนตามวรรคหนึ่ง

ในระหว่างที่ยังมิได้โอนอสังหาริมทรัพย์ตาม (๒) ให้ ยสท. ใช้ประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์ ต่อไปได้โดยไม่ต้องเสียค่าเช่า

มาตรา ๔๐ ให้ประธานกรรมการและกรรมการอำนวยการโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ตามระเบียบการบริหารงานโรงงานยาสูบ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบการบริหารงาน โรงงานยาสูบ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นประธานกรรมการและกรรมการการยาสูบแห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการการยาสูบแห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๑ ให้ผู้อำนวยการยาสูบ ตามระเบียบการบริหารงานโรงงานยาสูบ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบการบริหารงานโรงงานยาสูบ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้ว่าการตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า จะครบกำหนดตามสัญญาจ้าง ทั้งนี้ ให้ได้รับค่าตอบแทนคงที่ ค่าตอบแทนพิเศษ และสิทธิประโยชน์อื่น ตามสัญญาจ้างต่อไป

การนับวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ว่าการตามมาตรา ๒๐ ให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่ง การเป็นผู้อำนวยการยาสูบด้วย

มาตรา ๔๒ ให้บรรดาพนักงานและลูกจ้างของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ซึ่งดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ ยสท. ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการและประโยชน์ตอบแทน อย่างอื่นเท่าที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อน จนกว่าผู้ว่าการจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

แต่จะแต่งตั้งให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นต่ำกว่าที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้ ทั้งนี้ ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การเปลี่ยนสถานะไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ ยสท. ตามวรรคหนึ่ง ไม่ถือว่าเป็น การออกจากงานเพราะสังกัดเดิมเลิกจ้าง และให้ถือว่าระยะเวลาการทำงานในขณะที่เป็นพนักงานหรือ ลูกจ้างของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง เป็นระยะเวลาที่ทำงานให้แก่ ยสท.

มาตรา ๔๓ ให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ที่จัดตั้งขึ้น ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพยังคงอยู่ต่อไป โดยให้ ยสท. ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ มีฐานะเป็นนายจ้าง

มาตรา ๔๔ บรรดาคดีเกี่ยวกับโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ซึ่งกระทรวงการคลัง เป็นคู่ความหรือเข้าเกี่ยวข้องในฐานะใด ๆ ที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ ยสท. เข้าเป็นคู่ความหรือเป็นผู้เกี่ยวข้องในฐานะนั้นแทน ไม่ว่าการดำเนินกระบวนพิจารณานั้นจะอยู่ในชั้นใด และให้ถือว่าผู้รับมอบอำนาจให้ดำเนินคดีแทนกระทรวงการคลังในคดีนั้น ๆ เป็นผู้รับมอบอำนาจจาก ยสท. ต่อไปด้วย

มาตรา ๔๕ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระราชโองการ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง เป็นรัฐวิสาหกิจประเภทหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ แต่ไม่เป็นนิติบุคคล ทำให้มีข้อจำกัดบางประการ ในการดำเนินกิจการ ประกอบกับการผลิตบุหรี่ซิกาแรตเป็นกิจการผูกขาดของรัฐ สมควรดำเนินการโดยนิติบุคคล ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะ และกำหนดให้มีคณะกรรมการการยาสูบแห่งประเทศไทยซึ่งแต่งตั้ง จากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่และมีอำนาจวางนโยบายและควบคุมดูแลกิจการ อันจะส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพในเชิงอุตสาหกรรมและขจัดอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งส่งเสริม ด้านการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและควบคุมมาตรฐานการผลิต โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้